

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

594. meddelelse. 13. marts 1958

A. Forsøgsresultater

Stammeforsøg med rødkløver 1953—1957

I årene 1953—57 er der på lermuldet jord ved Aakirkeby, Lyngby, Tystofte, Abed, Aarslev, Askov og Ødum, på sandmuldet jord ved Borris og Tylstrup samt på marsk ved Højer gennemført stammeforsøg med tidlig og halvsildig rødkløver. Ved Aakirkeby er der dog kun udlagt forsøg med halvsildige stammer og ved Abed kun forsøg med tidlige stammer. Der er foretaget udlæg i 1953, 1954 og 1955, og hvert udlæg har ligget til udbyttebestemmelse i to brugsår. Nogle udlæg har været mislykkede, og enkelte forsøg er kasseret på grund af for uensartet plantebestand forårsaget af kløverålsangreb. Opgørelsen omfatter ialt 23 forsøg i begge brugsår med tidlig rødkløver og 24 forsøg i 1. brugsår og 23 forsøg i 2. brugsår med halvsildig rødkløver.

Rødkløveren har været udlagt i dæksæd i blanding med en mindre mængde alm. rajgræs, 15 kg rødkløver + 3 kg alm. rajgræs pr. ha. Udbyttet er i 1. brugsår bestemt ved en høslæt ved begyndende blomstring og 2—3 efterslæt og i 2. brugsår ved ialt 4—5 slæt høstet på afgræsningsstadiet. Der er gennemført analyse for tørstof og råprotein, men ikke botanisk analyse, og de anførte udbytletal angiver derfor samlet udbytte af kløver og græs.

I forsøgene har deltaget 7 stammer af tidlig og 9 stammer af halvsildig rødkløver. Ved opgørelsen er stammerne opført i rækkefølge efter samlet tørstofudbytte i to brugsår, og de anførte forholdstal er beregnet ud fra gennemsnit af alle stammer = 100.

Forsøgene har ikke været anlagt således, at udbyttet af tidlig og halvsildig rødkløver kan sammenlignes.

Tidlig rødkløver

Hovedresultaterne af forsøgene har været følgende:

	hkg pr. ha		Tørstof forholdstal		Råprotein ialt		Blomstring-dato		
	1. år	2. år	1. år	2. år	pr. ha	hft.			
1. Dæhnf. Primo IV	93,5	55,6	149,1	101	102	101	24,9	102	16/6
2. Dæhnf. Lundsgaard IV	92,8	55,0	147,8	100	101	101	25,0	102	16/6
3. Øtofte IV	93,3	54,3	147,6	101	100	100	24,5	100	16/6
4. Hunsballe IV	91,6	55,7	147,3	99	102	100	24,4	100	22/6
5. Trifolium IV	91,9	54,4	146,3	99	100	100	24,7	101	18/6
6. Taastrup IV	92,0	53,9	145,9	100	99	99	24,4	100	16/6
7. Øtofte resistent	91,9	52,6	144,5	99	97	98	23,6	96	15/6

Der er kun mindre forskelle i tørstofudbyttet fra stamme til stamme, og rækkefølgen er lidt forskellig i 1. og 2. brugsår. Råproteinudbyttet forholder sig omtrent som tørstofudbyttet, dog ligger nr. 7 forholdsvis lavt. Nr. 4 er noget sildigere i blomstring end de øvrige stammer, som kun er lidt forskellige i tidlighed.

De 6 første stammer er anerkendt i 1. klasse og får ret til at føre romertal IV i forbindelse med stammenavnet.

De anerkendte stammer er:

1. *Tidlig Dæhnfeldt Primo IV*. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Stammen, der ikke tidligere har været afprøvet, er af samme oprindelse som nr. 2. Den har givet højt udbytte i begge brugsår. Tidspunktet for begyndende blomstring er middeltidligt.

2. *Tidlig Dæhnfeldt Lundsgaard IV*. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Stammen er en videreførelse af Tidlig Hinderupgaard III, der anerkendtes i forrige forsøgsserie. Den har givet ret højt udbytte i begge brugsår. Blomstringstidspunktet er som hos foregående stamme.

3. *Tidlig Øtofte IV*. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen er en videreførelse af Tidlig Øtofte III. Den har givet højt udbytte i 1. brugsår og middelhøjt i 2. brugsår. Blomstringstidspunktet som hos foregående.

4. *Tidlig Hunsballe IV*. Ejer: A/S Frøavlscentret Hunsballe, Holstebro. Stammen er en videreførelse af Tidlig Hunsballe II. Den har givet lavest udbytte i 1. brugsår, men højest i 2. brugsår. Blomstringen falder nogle dage senere end hos de øvrige stammer, og det er den sildigste af de afprøvede stammer.

5. *Tidlig Trifolium IV*. Ejer: A/S Dansk Frøavls Kompagni og Markfrøkontoret (Trifolium), København. Stammen er en videreførelse af Tidlig Trifolium III. Den har givet lidt lavt udbytte i 1. brugsår og middeludbytte i 2. brugsår. Blomstringstidspunktet er lidt senere end hos de 3 første stammer.

6. *Tidlig Taastrup IV*. Ejer: A/S Dansk Frøavls Kompagni og Markfrøkontoret (Trifolium), København. Stammen er en videreførelse af Tidlig Taastrup III. Den har givet omtrent samme udbytte som foregående stamme, men er lidt tidligere i blomstring end denne.

Halvsildig rødkløver

Forsøgene med halvsildig rødkløver har givet følgende hovedresultater:

	Tørstof				Råprotein		Blomst- rings- dato		
	hkg pr. ha		forholdstal		ialt				
	1. år	2. år	ialt	1. år	2. år	ialt	pr. ha	ft.	
1. Dæhnf. Monark IV.....	96,1	66,4	162,5	100	108	103	28,0	106	26/6
2. Øtofte Resident IV.....	97,0	63,3	160,3	101	103	102	27,1	102	22/6
3. Dæhnf. Stenløse IV.....	94,2	65,8	160,0	98	107	102	27,4	103	27/6
4. Øtofte IV.....	96,6	62,2	158,8	101	101	101	27,0	102	22/6
5. Trifolium IV.....	96,4	60,8	157,2	101	99	100	26,5	100	24/6
6. Pajbjerg Elbo.....	95,0	59,7	154,7	99	97	98	25,6	97	26/6
7. Hunsballe.....	96,3	58,3	154,6	101	95	98	25,6	97	27/6
8. Pajbjerg.....	94,2	60,1	154,3	98	97	98	25,3	95	26/6
9. Trifolium 50/5.....	95,2	58,5	153,7	100	95	98	26,0	98	20/6

I 1. brugsår er der forholdsvis lille forskel mellem stammernes tørstofudbytte; men i 2. brugsår har nr. 1 og nr. 3 givet betydeligt højere og nr. 2 og nr. 4 noget højere udbytte end de øvrige stammer. Råproteinudbyttet følger som helhed samme linie som tørstofudbyttet, men ligger dog særligt højt hos nr. 1 og ret lavt hos nr. 8. Den tidligste af stammerne er nr. 9; men også nr. 2 og 4 er lidt tidligere end de øvrige stammer.

De 5 første stammer er anerkendt i 1. klasse og får ret til at føre romertal IV i forbindelse med stammenavnet.

De anerkendte stammer er:

1. *Halvsildig Dæhnfeldt Monark IV*. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Stammen er en videreførelse af den i forrige forsøgsserie anerkendte Halvsildig Dæno III. Den har givet højest samlet udbytte, og især er udbyttet højt i 2. brugsår. I blomstring hører den til de sildigste af stammerne.

2. *Halvsildig Øtofte Resident IV*. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen er en ny elite af Halvsildig resistent Øtofte III. Den har givet højt udbytte i 1. brugsår og ret højt udbytte i 2. brugsår. Den er nogle dage tidligere i blomstring end nr. 1.

3. *Halvsildig Dæhnfeldt Stenløse IV*. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Stammen, der ikke tidligere har været afprøvet, er af samme oprindelse som nr. 1. Den har i de to første udlæg ligget fuldt på højde med denne, men dårlig spiring og deraf følgende for tynd plantebestand i sidste udlæg har svækket dens gennemsnitlige stilling. Ligesom nr. 1 har den givet højt udbytte i 2. brugsår, og i blomstring er den omtrent samtidig med denne.

4. *Halvsildig Øtofte IV*. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen er en ny elite af Halvsildig Øtofte III. Den har givet lidt over gennemsnitsudbytte i begge brugsår og er af samme tidlighed som nr. 2.

5. *Halvsildig Trifolium IV*. Ejer: A/S Dansk Frøavls Kompagni og Markfrøkontoret (Trifolium), København. Stammen er en videreførelse af Halvsildig Trifolium III. Den har givet lidt over gennemsnitsudbytte i 1. brugsår og lidt under i 2. brugsår. Den er lidt tidligere i blomstring end nr. 1.

Abonnement på korte meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plante- kultur kan tegnes på ethvert postkontor og hos postbudet under navn af »Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur«.

Abonnementsprisen er 4 kr. om året, postpenge iberegnet.

Anmeldelse om adresseændring må indgives til postvæsenet.

Trykt i 20.000 eksemplarer.

Bilag til 594. meddelelse

Forholdstal for tørstofudbytte i to brugsår

	Gensn.	Abed	Aakir- keby	Lyng- by	Tys- tofte	Aars- lev	Askov	Ødum	Bor- ris	Tyl- strup	Højer	1953	Udlæg 1954	1955
Tidlig rødkløver														
1. Dæhnf. Primo IV.....	101	104	—	100	103	102	101	100	102	103	101	100	103	101
2. Dæhnf. Lundsgaard IV.....	101	101	—	99	101	100	100	100	103	102	99	100	101	102
3. Øtofte IV.....	100	100	—	100	100	100	103	100	99	99	101	101	98	103
4. Hunsballe IV.....	100	101	—	99	102	102	98	101	99	98	100	99	100	101
5. Trifolium IV.....	100	102	—	101	98	99	101	100	99	98	99	100	98	101
6. Taastrup IV.....	99	98	—	100	98	99	99	101	99	99	100	100	102	96
7. Øtofte resistent.....	98	95	—	100	98	99	99	98	98	100	99	100	99	96
Gensn. udb. hkg pr. ha.....	146.9	116.7	—	145.0	153.8	141.8	148.7	132.8	174.1	127.7	174.7	148.9	145.7	146.6
Halvsildig rødkløver														
1. Dæhnf. Monark IV.....	103	—	101	101	104	105	102	102	104	104	104	104	102	104
2. Øtofte Resident IV.....	102	—	104	103	101	102	101	100	101	100	103	102	101	103
3. Dæhnf. Stenløse IV.....	102	—	101	103	101	99	102	104	102	104	101	106	102	95
4. Øtofte IV.....	101	—	101	102	99	102	102	99	102	101	101	102	99	102
5. Trifolium IV.....	100	—	99	99	99	99	101	100	101	98	101	98	101	101
6. Pajbjerg Elbo.....	98	—	99	98	99	98	98	102	97	98	98	99	98	97
7. Hunsballe.....	98	—	100	94	99	98	97	96	100	99	99	97	99	99
8. Pajbjerg.....	98	—	96	99	100	99	99	100	96	98	96	97	99	99
9. Trifolium 50/5.....	98	—	98	100	97	98	99	98	97	97	96	95	99	99
Gensn. udb. hkg pr. ha.....	157.8	—	146.8	156.8	168.9	154.8	158.9	143.1	157.8	126.5	190.4	154.0	158.0	164.2